

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2026-954

6.9.2026

KLP Skadeforsikring AS

Motorvogn

Uriktige opplysninger ved skadeoppgjør etter utforkjøring? – fal. § 8-1 fjerde og femte ledd.

Sikrede krevde dekket skader på egen bil etter en utforkjøring. Foretaket avslo kravet og sa opp sikredes skadeforsikringer, jf. fal. § 8-1 fjerde og femte ledd. Sikrede hadde svart nei på spørsmål i skademeldingen om det var ureparerte skader på bilen før hendelsen, og på senere spørsmål om det var «feil og mangler? (motor, gir, bremses osv)», svart at «Det er ingen skader på karosseriet. Bilen er fullt kjørbare og i god teknisk stand. Olje og oljefilter nylig var byttet». Foretaket avdekket så at bilen før ulykken hadde vært diagnostisert med en alvorlig girkassefeil, noe sikrede hadde vært kjent med, og ny diagnose utført på bilen etter hendelsen viste ifølge takstmann at feilen fortsatt var til stede. Sikrede hevdet bilen hadde blitt reparert, at hun ikke var kjent med noen alvorlige feil, og at hun ikke bevisst hadde gitt foretaket uriktige opplysninger. Foretaket var uenig og viste til at sikrede ikke hadde dokumentert at bilen var blitt reparert. Nemnda kom til at saken måtte avvises av bevismessige hensyn.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om dekning for skade på bil, og spørsmål om foretaket er fri for ansvar og kan si opp sikredes forsikringsavtaler pga. uredelig brudd på opplysningsplikten ved skadeoppgjøret, jf. fal. § 8-1 fjerde og femte ledd.

Sikrede hadde kasko med leiebildekning i foretaket, og meldte 19.2.26 om skade på bilen. Hun forklarte i skademeldingen at det dreide seg om utforkjøring, og at:

Jeg kjørte på en smal og glatt vei da jeg møtte en bil i motgående kjørefelt. For å unngå kollisjon måtte jeg styre unna, mistet veigrepet og kjørte ut av veien. Bilen traff deretter en fjellvegg, og stein så lå på siden. Det var ikke direkte sammenstøt med den andre bilen

Sikrede svarte «nei» på spørsmål i skademeldingen om «Var det skader på bilen før hendelsen? (Tidligere oppståtte skader som ikke er reparerte.)». På spørsmål om hvor på bilen det ble skade svarte sikrede «Venstre Foran» og «Høyre Foran», og sikrede svarte «Ja, jeg trenger leiebil».

Basert på et takstilbud fra firma S, la foretaket til grunn at skaden var så kostbar at det ikke var økonomisk forsvarlig med reparasjon. Det la til grunn at bilen ville bli innløst og det ville be en takstmann vurdere bilens markedsverdi for å få fastsatt korrekt verdi/erstatning. I den anledning ba foretaket sikrede opplyse om det var «gamle ureparerte skader på karosseriet på bilen før hendelsen?», om «Hvordan var bilens tekniske tilstand?» og om det var «feil og mangler? (motor, gir, bremses osv)».

Sikrede svarte at «Det er ingen skader på karosseriet. Bilen er fullt kjørbare og i god teknisk stand. Olje og oljefilter nylig var byttet».

Etter dette oppdaget foretaket en tidligere sak registrert på sikrede om rettshjelpdekning, hvor krav var meldt foretaket 23.12.25, og hvor saken omhandlet skjulte feil og mangler ved bilen etter

kjøp fra forhandler C. Saken inkluderte en NAF-rapport fra 17.12.25 med diagnose på bilen, der det fremkom alvorlig girkassefeil, og i en melding til sikrede 11.12.25 fra forhandler C sto det bl.a. at «Bilen må bli levert inn til ...verksted B og få ny diagnose som nevnt tidligere», og sikrede hadde i et svar bl.a. påpekt at «jeg meldte fra om problemene med girkassen omtrent to måneder etter kjøpet, [.....]». Sikrede hevdet selger var ansvarlig for både feilsøking og reparasjon når det gjaldt mangler som ikke skyldtes kjøper, samt at «Slik situasjonen er nå, er bilen ikke kjørbare». Sikrede hadde i søknaden om rettshjelpdekning oppgitt at tvisten oppsto 1.10.25, at det gjaldt kr 65 000-kr 70 000, at hun hadde opplevd feil med bilen to måneder etter kjøpet og da oppsøkte forhandler, som ikke var interessert i å hjelpe med alle feilen på bilen, idet det også var skjulte feil.

Foretakets takstmann besiktiget bilen og utførte en ny diagnose for å se om feilen var utbedret. En diagnose fra 27.2.26 hos verksted S viste at feilen diagnostisert 17.12.25 på girkassen fortsatt var til stede. Takstmannen uttalte 2.3.26 «Så feilkoden er da identisk med feilkoden som ble avlest 17.12.2025 slik at denne er da ikke blitt utbedret» og «Her snakker vi om mulig da skift av gearkasse som kan overstige bilens verdi».

Foretaket engasjerte F for nærmere utredning av saken. F gjennomførte samtaler med sikrede 5.3.26 og 16.3.26 og med forhandler C og verksted 31.3.26. F konkluderte i sitt utredningssammendrag av 7.4.25 med at sikrede hadde gitt uriktige opplysninger til både foretaket og utreder. Det ble påpekt at diagnose gjort av NAF i desember 2025 og diagnose i forbindelse med takst av siste hendelse viste nøyaktig samme feilkoder på girkasse/mechatronic-enhet, at samtlige undersøkelser understøttet at sikrede var klar over disse feilene og at det ikke forelå dokumentasjon som tilsa at de underliggende feilene var blitt utbedret før siste hendelse. Det sto også at:

I første samtale forklarte forsikringstaker at hun raskt etter kjøp av bilen fikk en mistanke om girkasseproblem ved at bilen «nappet/lugget», og at dette ble undersøkt ved et verksted B i F. området i samråd med bilselger. Hun oppga at verkstedet kontrollerte bilen, men oppgav til henne at det ikke var noe galt med bilen og at hun bare kunne kjøre. Hun forklarte at både bilselger og verksted mente bilen var kjørbare og at det ikke var noe galt med den.

På denne bakgrunn forklarte hun at hun fortsatte å bruke bilen normalt. Hun opplyste videre at verkstedet luftet for henne å bytte girolje, men at dette ikke ble gjort, blant annet fordi det ble fremstilt av verkstedet som unødvendig og kostbart (10 000 kroner), og hun valgte derfor å ikke gjennomføre slikt tiltak. Hun opplyste at det ikke var noe mere galt med bilen [...]

Disse opplysningene står i sterk kontrast til funn i saken knyttet til opplysninger gitt av selger. Viser til samtale med daglig leder i ...C., som solgte bilen til forsikringstaker, der han opplyste at bilen flere ganger etter kjøpet ble levert inn med girkasseproblemer, og at det forelå en kjent feil i girkassens mechatronic-enhet. Det ble opplyst at bilen ved tre anledninger ble levert inn, og at forsikringstaker ved samtlige tilfeller hentet ut bilen fra verksted mot uttrykkelig anbefaling om å ikke kjøre den. [...]

[...]

Det er dermed klart dokumentert at forsikringstaker kjente til eksisterende skader på bilen og at disse fortsatt ikke var reparert per desember 2025, med unntak av skiftet olje og filter på automatgirkassen.

I oppfølgende samtale 16.03.2026 ble forsikringstaker konfrontert med sakens opplysninger, herunder at tidligere dokumentasjon og e-postutveksling mellom henne og selger, som viste gjentatte advarsler om alvorlig girkassefeil og risiko for havari, samt at det tydelig fremkommer av dokumentasjon i saken at hun hadde kjennskap til bilens girkasseproblemer.

Hun hadde ingen kommentarer til de motstridende opplysningene i saken. Først da hun ble spurt om hun senere hadde tatt bilen til verksted igjen, endret hun forklaring og oppga at hun «etter hvert» hadde fått girkasseproblemene utbedret ved et annet B...-verksted på G..., hvor girolje og andre uspesifiserte deler skulle ha blitt skiftet, til en kostnad på rundt 10 000 kroner.

Hun kunne ikke oppgi eksakt verksted, tidspunkt eller fremlegge dokumentasjon på denne reparasjonen. [...]

Foretaket avsto 27.4.26 sikredes krav med henvisning til fal. § 8-1 fjerde ledd. Det sa samtidig opp alle sikredes forsikringer i foretaket f.o.m. 4.5.26, jf. fal. § 8-1 femte ledd, og nektet sikrede et fremtidig kundeforhold. Det begrunnet avslaget med å vise til opplysningene sikrede hadde gitt i skademeldingen, til foretaket og til ekstern utreder, og hevdet sikrede bevisst hadde gitt uriktige opplysninger om bilens tilstand før skaden 18.2.26 for å få en erstatning sikrede visste eller måtte forstå hun ikke hadde krav på.

Sikrede brakte deretter saken inn for Finansklagenemnda.

Sikrede bestrider at foretaket kan avslå dekning og si opp forsikringene, og anfører at vilkårene i fal. § 8-1 ikke er oppfylt. Sikrede hadde ikke kunnskap om alvorlig girkassefeil. Etter bilkjøpet oppsto det en lyd, og selger C opplyste at det var en mindre feil som skulle utbedres. Bilen ble så levert til selger hvor den var i ca. én uke, og deretter til verksted B, etter avtale/oppfordring fra bilselger, for å sikre at feilen ble undersøkt og utbedret. Etter det fikk sikrede beskjed om at bilen var fikset, lyden var borte og sikrede oppfattet at bilen var reparert og trygg. Da lyden kom tilbake, forsto sikrede at problemet ikke var løst, men sikrede hadde ikke teknisk kompetanse og forholdt seg derfor til bilselger og verkstedet. Sikrede ville ikke kjørt bilen om hun hadde visst at den ikke var i forsvarlig stand. Hun kan bekrefte at bilen ble levert til verksted etter instruks fra selger som var involvert i prosessen, og hun hevder manglende dokumentasjon fra verkstedet ikke kan brukes som bevis for at hun ga uriktige opplysninger. Hun har ikke forsøkt å skjule noe, men vært åpen med foretaket om bilens problemer og bedt om advokathjelp mot selger.

Foretaket avviser ansvar og anfører at det er grunnlag for oppsigelse. Det er klart sannsynlig at sikrede bevisst ga uriktige og ufullstendige opplysninger om bilens tilstand som hun måtte forstå kunne medføre en uberettiget erstatning, jf. fal. § 8-1 fjerde og femte ledd. Hun ga uriktige opplysninger om bilens tidligere skader både i skademeldingen, etterfølgende skriftlig kommunikasjon med foretaket og i samtale med utreder. Hun oppsøkte forhandler grunnet mistanke om feil ved bilen og opplyste til utreder at forhandler ikke avdekket feil, slik at hun kunne fortsette å bruke bilen uten videre tiltak. Dette samsvarer ikke med dokumentasjonen fra rettshjelpssaken. Ifølge diagnose 17.12.25 forelå feil ved bl.a. girkasse, og dokumentasjonen viser at sikrede var kjent med det og ble frarådet videre bruk av bilen. Sikrede endret senere sin forklaring og opplyste at bilen var reparert til en kostnad på kr 10 000 hos verksted B. Foretaket har ikke funnet noe slikt verkstedsbesøk registrert, og sikrede har heller ikke dokumentert reparasjonen. Det fremgår av diagnose datert 27.2.26 at samme feil fortsatt var til stede på bilen på skadetidspunktet, noe som underbygger en vedvarende feil som ikke er utbedret. Foretaket hevder de uriktige opplysningene om bilens tilstand har vesentlig betydning for vurderingen av bilens verdi, og ville, om de ble lagt til grunn, kunne medført en høyere erstatning enn det er rettslig grunnlag for.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om foretaket er fri for ansvar og kan si opp sikredes forsikringer pga. uredelig brudd på opplysningsplikten ved skadeoppgjøret.

Nemnda mener denne saken reiser bevismessige spørsmål som ikke egner seg for skriftlig saksbehandling, jf. vedtektene for Finansklagenemnda pkt. 4.1 bokstav d hvorefter en sak kan avvises fra nemndsbehandling dersom «saken ikke lar seg behandle uten at dette i særlig grad går utover klageorganets effektivitet» og lov om godkjenning av klageorganer for forbrukersaker § 14 første ledd bokstav f. Det følger av Prop. 32 L (2015-2016) under pkt. 10.6.1.3 at avvisningsregelen kan benyttes «der klageorganet ikke anser tvisten å være egnet for deres behandling, for eksempel på grunn av bevisspørsmål», jf. også FinKN 2017-408 og 2018-077.

Slik saken er opplyst legger nemnda til grunn at det er dokumentert at det før uhellet 18.2.26 forelå en skade på bilens girkasse. Nemnda viser til F's utrednings-sammendrag s. 5 hvor det er påpekt at både diagnose utført av NAF i desember 2025 og diagnose gjort ved takst etter hendelsen 18.2.24 «viste nøyaktig samme feilkoder på girkasse/mechatronic-enhet».

Det er også klart at sikrede svarte «nei» i skademeldingen på spørsmålet «Var det skader på bilen før hendelsen? (Tidligere oppståtte skader som ikke er reparerte.)». Dette betyr at sikrede ga uriktige opplysninger ved skadeoppgjøret.

Derimot er det uklart for nemnda om sikrede ga de gale opplysningene bevisst. Sikrede anfører at hun ikke hadde kjennskap til at det fortsatt var en slik skade på bilen ved skadehendelsen 18.2.25. På foretakets spørsmål 26.2.26 om det var «feil og mangler? (motor, gir, bremses osv)», svarte sikrede 27.2.26 at «Bilen er fullt kjørbare og i god teknisk stand. Olje og oljefilter nylig var byttet». Sikrede anfører at hun ikke hadde kunnskap om noen alvorlig girkassefeil, samt at forhandler C da sikrede informerte om en lyd etter kjøpet av bilen, opplyste at det var en mindre feil som skulle utbedres. Sikrede fikk deretter beskjed om at feilen var fikset, men da lyden senere kom tilbake, forsto hun at problemet likevel ikke var løst. Hun hadde imidlertid ikke teknisk kompetanse og forholdt seg til bilselger og verkstedet. Hun la derfor til grunn at det var forsvarlig å kjøre bilen. Sikrede hevder også at bilen ble reparert ved verksted B, og at det ikke kan være av betydning at hun ikke kan fremlegge dokumentasjon på verkstedbesøket.

Nemnda mener spørsmålet om sikredes kunnskap om skadene vanskelig kan løses på en forsvarlig måte ved skriftlig saksbehandling for en sak som gjelder uredelig brudd på redegjøringsplikten ved skadeoppgjøret etter fal. § 8-1. Problemene knyttet til bevis i en slik sak blir særlig fremtredende fordi det dreier seg om bevis for uredelighet, og hvor man må ta stilling til sikredes troverdighet. Dette er et spørsmål som generelt er vanskelig å avgjøre med skriftlig saksbehandling, og som blir enda vanskeligere pga. den strenge bevisbyrden i slike saker. Problemene knyttet til bevisvurderingen må også sees i sammenheng med at det dreier seg om alvorlige anklager mot sikrede med store økonomiske konsekvenser, samtidig som uredelig brudd på redegjøringsplikten er et stort problem for foretakene og fører til store tap for forsikringskollektivet, jf. Ot.prp. 1988-1989 s. 84 flg. Samlet mener nemnda dette betyr at en forsvarlig behandling av denne saken forutsetter at saken er bedre opplyst enn tilfellet er her.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Saken avvises.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (bransjerepresentant) og Hege Sundby (forbrukerrepresentant).